

# **zahvalnost & radost 4/2017**

## **Sadržaj**

## **Strana**

|                                                                                            |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Značajke spasonosne vjere</b>                                                           | <b>1</b>  |
| <b>Propovjednikova knjiga i kršćanin (1)</b>                                               | <b>3</b>  |
| <b>Kršćanska borba, 2. dio: Borba i pobjeda; Pado-<br/>vi i obnova; Posvećenje, Patnja</b> | <b>8</b>  |
| <b>Biblijske slike i simboli: sunce, mjesec, zvijezde</b>                                  | <b>15</b> |

Materijalan, vidljiv svijet i događaji u njemu služe tome da nas pouče istinama o duhovnom, nevidljivom svijetu i o onome što se zbiva u njemu. U ovom broju govori se o tome čemu nas na duhovnom planu poučavaju svjetlila u našem svemiru (sunce, mjesec i zvijezde). U drugom pak članku govori se o pripremi za prvi bojni pohod Izraelaca u zemlji Kanaan. Znamo da su ti vojni pohodi slikoviti prikazi duhovnog ratovanja na koje smo mi pozvani. No prije početka svake borbe istaknuta je vjera jedne osobe, žene koja nije bila Izraelka, nego Kanaananka, to jest pripadnica neznabožačkog naroda. Tako možemo, s jedne strane, upoznati značajke istinske, spasonosne vjere, a, s druge strane, spoznati da svaka borba mora biti utemeljena na vjeri, i to vjeri koja je darovana po milosti. Vjera je, dakle, temelj i naše borbe, o kojoj u ovom broju donosimo drugi nastavak. No kršćanski život nije samo borba. Život općenito, pa tako i život kršćanina, sastoji se od mnogo toga, lijepog i ružnog, ugodnog i neugodnog. Mi smo skloni gledati jednostrano, ili samo kroz prizmu onoga što nam se trenutno događa. Zato je važno znati da sve ima svoje vrijeme te da je to Božje načelo koje je oduvijek postojalo, kao što možemo vidjeti u članku „Propovjednikova knjiga i kršćanin“ (sastoji se od dva dijela, a u ovom broju donosimo prvi).

Neka Gospodin blagoslovi i ovaj četvrti, posljednji broj u ovoj godini! Zahvaljujem za vaše molitve i dragovoljne priloge kojima pomažete objavljivanje i slanje ovog časopisa u tiskanom obliku.

*Uz srdačan pozdrav,  
Vaš Urednik*

# Značajke spasonosne vjere

## Biblijski tekst: Jošua 2

Među junacima vjere u Hebrejima 11 spominju se samo dvije žene, Sara i Rahaba (11,31). Te su dvije žene toliko različite da ih ne povezuje ništa na svijetu. Sara je bila vjerna supruška, majka i domaćica, a Rahaba je bila bludnica. Još je značajnije to što je u Jakovljevoj poslanici 2,21-26 Rahaba svrstana uz Abrahama, a u Mateju 1,5 Rahaba je čak povezana s Mesijom!

Što je to povežalo Saru i Rahabu, osobe koje inače ništa na svijetu ne povezuje? Što je to Rahabu svrstalo uz Abrahama, velikana i oca vjere, te joj dodijelilo mjesto u Mesijinu rodoslovlju? Spasonosna vjera u živoga, istinskoga Boga! Rahabina vjera je bila spasonosna vjera. Promotrimo, stoga, četiri značajke spasonosne vjere koje vidimo kod Rahabe.

### 1. Hrabra vjera (2,1-7)

Rahaba je tu vjeru (na temelju Heb 11 i Jk 2) imala već prije negoli su uhode došle k njoj. Do tada je njezina vjera bila skrivena ljudima, ali nije bila skrivena Bogu. No istinska, spasonosna vjera ne može dugo ostati skrivena. Stoga je Bog vodio uhode k toj jedinjoj osobi u Jerihonu koja je imala vjeru. Bog želi da se vjera očituje pred drugima, a za to je potrebna hrabrost. Rahaba je svojim djelima očitovala svoju vjeru, iako je zbog tog svog postupka mogla biti proglašena izdajnicom i ubijena. Zato je njezina vjera bila hrabra vjera, i to je prva značajka spasonosne vjere.

### 2. Pouzdana vjera (2,8-11)

Vjera je onoliko dobra koliko je dobro ono u što se vjeruje. Netko može imati vrlo veliku vjeru u to da će malim čamcem preploviti Atlantik od Europe od Amerike, no ubrzo zajedno s čamcem nestati u valovima. Drugi pak može imati vrlo slabu vjeru da će velikim preookeanskim brodom preploviti tu istu dionicu, no sretno stići na odredište. Kakvoća vjere nije u njezinoj jačini, nego u objektu na koji je usmjerena. Rahabina vjera temeljila se na činjenicama koje su poticale od Božje objave i zato je njezina vjera bila pouzdana vjera. No tu vidimo da spasonosna vjera uključuje cijelu osobnost (rd. 8):

UM: „Znam da vam je Gospodin dao ovu zemlju“

OSJEĆAJI: „i da nas je spopao strah od vas“

VOLJA: primila je uhode.

Isto to vidimo i kod Noe (Heb 11,7):

„Vjerom je Noa, od Boga obaviješten (UM) o onome što još nije bilo vidljivo, potaknut strahom (OSJEĆAJI) priredio kovčeg (VOLJA) za spasenje svoga doma.“

SVI stanovnici Jerihona i Kanaana čuli su o Bogu Izraelovu i SVE ih je spopao strah i klonulost (Izl 15,14-16; Pnz 2,25), ali bez daljnjeg učinka. Samo je Rahaba vjerovala. Iskazala je čak više vjere negoli desetorica uroda četrdeset godina prije toga. Oni su bili rekli: „Ne možemo ustati protiv toga naroda, jer su oni jači od nas“ (Br

13,31). Rahaba je rekla: „Znam da vam je Gospodin dao ovu zemlju.“ No Rahaba, ipak, ničim nije zaslužila spasenje – to je bio čin čiste milosti!

### **3. Vjera koja brine za druge (2,12-14)**

Premda je Rahabi bilo zapovjedbno da NIKOME ne smije govoriti o onome što su joj rekle uhode, ipak se mogla zauzeti barem za svoju obitelj, zamolivši da i oni budu spašeni zajedno s njom. Mi pak moramo govoriti SVA-KOME, kako bi svi dobili prigodu da budu spašeni. Spasonosna vjera je vjera koja brine za druge, a ta briga najčešće započinje brigom za one koji su nam najbliži. To vidimo već kod prvih Isusovih učenika. Andrija se najprije pobrinuo za svog brata, Petra, i doveo ga Isusu (Ivan 1).

Uhode su joj svojom riječju i svojim životom jamčile da će joj ta molba vjere za druge biti ispunjena. U Knjizi Izreka višestruko smo upozoreni protiv davanja bilo kakvog jamstva. Isus je jedini koji može nešto jamčiti – Isus je jedini pravi jamac (Heb 7,22). Zato uhode ovdje slikovito predočuju Gospodina Isusa, koji nam jamči da će uslišati naše molbe koje su potaknute vjerom koja se brine za druge, a osobito za naše obitelji. „Vjeruj u Gospodina Isusa Krista i bit ćeš spašen ti i tvoj dom“ (Dj 16,31) obećanje je koje svatko tko vjeruje u Gospodina Isusa smije i treba usvojiti za sebe.

### **4. Vjera koju prati znak saveza (2,15-24)**

Bog je u prošlosti s ljudima sklopio razne saveze (s Adamom, Noom, Abrahamom, Izraelom, Davidom, kao i novi savez s Izraelom), a ti savezi su najčešće bili popraćeni vidljivim znakovima saveza: duga, obrezanje, poškropljena krv, kruh i čaša vina).

To što su uhode obećale Rahabi također je bila neka vrsta saveza, čiji je znak bila crvena vrpca. Crvena boja – boja krvi – pojavljuje se i kod pashalnog jaganjca, što nam neminovno ukazuje na žrtvu Gospodina Isusa. Premda Bog s nama kršćanima nije sklopio nikakav savez (jer mi smo njegova djeca, a otac nikada ne sklapa savez sa svojom djecom), ipak nam je dao dva vidljiva znaka koji su povezani sa smrću Gospodina Isusa (krštenje i lomljenje kruha ili Gospodnja večera). No kao što su Rahaba i njezina obitelj bili spašeni putem vjere u Boga Izraelova, a ne putem vjere u crvenu vrpcu, tako smo i mi spašeni isključivo putem vjere u Božju riječ. No, nažalost, kao što su Izraelci mislili da im obrezanje pruža sigurnost, tako se i mnogi kršćani za svoje spasenje oslanjaju na krštenje i lomljenje kruha (Gospodnju večeru). No to su samo znakovi koji prate vjeru u riječ obećanja. Rahaba je vjerovala obećanju (riječi), a crvena vrpca bila je ZNAK koji je pratio njezinu vjeru.

DL

# Propovjednikova knjiga i kršćanin (1)

**Ispraznost nad ispraznostima, sve je ispraznost. Kakva je korist čovjeku od svega truda koji poduzima pod suncem?**

(Propovjednik 1,2-3)

Propovjednikova knjiga jedna je od tri knjige koje je napisao kralj Salomon i sasvim je osobita knjiga. Ona sadrži neke izjave koje se na prvi pogled čine čudnima. Postavlja se pitanje: kakvu korist može kršćanin imati od Propovjednikove knjige?

Kada se čita Propovjednikovu knjigu treba imati na umu stajalište s kojeg pisac promatra život. Ključna riječ u Propovjedniku je „pod suncem“, koja se u knjizi pojavljuje dvadeset i devet puta. Pisac, dakle, sve promatra onako kako to izgleda „ispod sunca“, to jest u očima ljudi. Njegovi zaključci doneseni su sa stajališta naravnog čovjeka, koji nema Božje objave o onome što se ne može vidjeti „pod suncem“. Zbog toga njegovi zaključci nisu ispravni u svjetlu Božje objave u Novome zavjetu. Evo dva primjera. „Jedan naraštaj odlazi i drugi naraštaj dolazi, a zemlja ostaje dovijeka“ (1,4). Mi pak znamo (iz 2 Pet 3,10 i drugih re-daka Pisma) da zemlja neće ostati dovijeka. No naravnom čovjeku to izgleda tako – jedan naraštaj slijedi drugi, a zemlja uvijek ostaje. Upravo to će govoriti izrugivači u posljednjim danima (2 Pet 3,4). Ili pak Propovjednik 3,19:

„Jer ono što snalazi sinove ljudske, snalazi životinje ... kako umire jedno, tako umire i drugo ... tako da čovjek nema nadmoćnosti nad životinjom.“

U svjetlu Novog zavjeta pak moramo reći da postoji bitna razlika između čovjeka i životinje: čovjek ima živu dušu! Za Propovjednika sve završava smrću. „Pod suncem“ ne znaš što dolazi poslije smrti. Imajući na umu stajalište s kojeg Propovjednik promatra sve, bolje ćemo razumjeti njegovu knjigu.

**Tako bijah velik, veći negoli svi oni koji bijahu prije mene ... I što god su mi oči poželjele, nisam im ustezao; i nisam svome srcu uskraćivao nikakvo veselje ... I gle, sve bijaše ispraznost i hvatanje vjetra, i ne bijaše od toga koristi pod suncem.**

(Propovjednik 2,9-11)

Propovjednikova knjiga odaje ponešto depresivan dojam, što je osobito izraženo u višestrukom ponavljanju izraza: ispraznost nad ispraznostima, sve je ispraznost i hvatanje vjetra. To je poražavajući ishod nakon svega što je pisac poduzeo kako bi pronašao smisao života, kako bi pronašao istinsko zadovoljenje „pod suncem“. Salomon je bio u takvu položaju da je mogao isprobati gotovo sve. Pokušao se veseliti užicima (2,1), prepustiti se alkoholu (2,3), živjeti raskošnim načinom ži-

vota (2,4-6), biti uspješan poduzetnik (2,7-8), baviti se kulturom i glazbom (2,8), uživati u seksu (2,8), istraživati umom i mudrošću (2,12-17).

Ishod je uvijek bio isti depresivan zaključak: „Zbog toga zamrzih život ... jer sve je ispraznost i hvatanje vjetra“ (2,17). „Stoga nastojah navesti svoje srce da očajava zbog svega truda koji poduzeh pod suncem“ (2,20).

Kakvu, onda, korist može imati kršćanin proučavajući ovu knjigu? Spomenuo bih samo tri načina kako se može okoristiti ovom knjigom. Prvo: vrlo je korisno da kao kršćani spoznamo da se istinski smisao života, istinsko zadovoljenje, ne može naći „pod suncem“, to jest u ovome svijetu.

Drugo: Gospodin je rekao da sve Pismo govori o njemu (Iv 5,39). Zašto, onda, i u ovoj knjizi ne potražiti neke značajke njegove osobe (možda bi ovi redci mogli poslužiti kao početak: 4,12; 7,28; 9,14-15).

Treće: ako se promatraju u svjetlu Novog zavjeta, redci te knjige imaju poruku i za vjernika. To ćemo vidjeti u nastavku ovog razmatranja o Propovjednikovoj knjizi.

### **Za sve postoji doba, i vrijeme za svaku nakanu pod nebom.**

(Propovjednik 3,1)

U prvih osam redaka trećeg poglavlja Salomon pokazuje četrnaest suprotnosti te na svršetku pita: „Kakvu korist ima onaj tko radi ono u čemu se trudi?“ (3,9). S tog gledišta je opet sve ispraznost. Ako se pozitivno poništava onime što je negativno, kakav mu je onda smisao? Četrnaest manje četrnaest jest nula. No ako pogledamo malo dublje, naći ćemo mnogo toga što vjernik može naučiti iz ovog odjeljka.

To je uistinu biblijsko načelo da za sve postoji doba i vrijeme. Čak i kad je u pitanju Božje djelovanje, Biblija govori o „vremenima“.

*U punini vremena:* „Ali kada je došla punina vremena, izaslao je Bog svoga Sina“ (Gal 4,4).

*U pravo vrijeme:* „Jer dok mi još bijasmo nemoćni, Krist je u pravo vrijeme umro za bezbožne“ (Rim 5,6), „da vas on uzvisi u pravo vrijeme“ (1 Pet 5,6). No ovi izrazi upotrebljavaju se i u svezi s s vjernikom. *U pravo vrijeme:* „I reče Gospodin: tko je onaj vjerni i mudri upravitelj kojega će njegov gospodar postaviti nad svojim ukućanima da im u pravo vrijeme daje njihovo jelo?“ (Lk 12,42).

*U vrijeme potrebe:* „Pristupajmo, stoga, smjelo prijestolju milosti da primimo milosrđe i nađemo milost za pomoć u vrijeme potrebe“ (Heb 4,16). *Iskupljujući vrijeme:* „Iskupljujući vrijeme, jer su dani zli“ (Ef 5,16). Ovih nekoliko redaka dovoljno je da pokaže da u životu vjernika za određene stvari postoje određene vremena.

*U tvojoj ruci naša su vremena,  
kakva god bila po tvojoj volji,  
Radosna ili bolna, mračna ili svijetla,  
tvoj je izbor najbolji.*

W.F. Lloyd

### **Za sve postoji doba ... vrijeme za roditi se i vrijeme za umrijeti.**

(Propovjednik 3,1-2)

U naravnom životu postoji osobito vrijeme kada se čovjek rodi i vrijeme kada umre. A Mojsije u 90. Psalmu veli: „Dana vijeka našega sedamdeset je godina; a ako ih zbog snage bude osamdeset godina, ipak je vrhunac njihov muka i žalost, jer se brzo

dokonča i mi odlječemo ... Nauči nas dane naše brojiti da steknemo mudra srca“ (Ps 90,10.12). Mudro je za čovjeka općenito da razmotri činjenicu da mora umrijeti, jer je „ljudima određeno jedanput umrijeti“ (Heb 9,27). Kao vjernici pak imamo prekrasnu nadu da možda nećemo morati umrijeti ako prije toga nastupi vrijeme Gospodino-va povratka da uzme svoju nevjestu u svoj dom.

Bog u svojoj suverenosti ima „isključivo pravo“ odrediti u čovjekovu životu vrijeme za roditi se ili vrijeme za umrijeti. No naravan čovjek se uvijek pokušavao umiješati u Božja prava u pogledu početka čovjekova života (pobačaj) ili u pogledu svršetka njegova života („potpomognuto“ samoubojstvo, eutanazija).

No postoji i još značajniji vid ovog rektka. Postoji, naime, i vrijeme za roditi se u smislu novog rođenja. A to vrijeme je sada („Evo, sada je trenutak prihvaćanja, evo, sada je dan spase-nja“, 2 Kor 6,2) ili danas („Danas ako glas njegov čujete, ne otvrdnite svoja srca“, Heb 3,15). Ako ne iskoristiš vrijeme kada se možeš roditi nanovo, neminovno će doći vrijeme za umrijeti – što se u Bibliji naziva „druga smrt“ („ognjeno jezero – to je druga smrt“, Otk 20,14). No oni koji su spašeni po njegovoj krvi ne trebaju se plašiti druge smrti. „Blažen je i svet onaj tko ima udjela u prvome uskrsnuću: nad takvima druga smrt nema vlasti“ (Otk 20,6). No kako je strašno ako će se ono što je bilo rečeno za faraona morati reći i za tebe: „Propustio je određeni trenutak“ (Jer 46,17).

## **Za sve postoji doba, i vrijeme za svaku nakanu pod nebom ... vrijeme sadenja i vrijeme čupanja posađenog.**

(Propovjednik 3,1-2)

Zar nas ovo sadenje i čupanje posađenog ne podsjeća na vrijeme sjetve i vrijeme žetve? Gospodin je nakon potopa čovječanstvu obećao: „Sve dok zemlje bude, sjetve i žetve, studeni i vrućine, ljeta i zime, dana i noći prestati neće“ (Post 8,22). To naravno načelo sjetve i žetve višestruko se upotrebljava u Pis-mu kako bi se vjernika poučilo određenoj duhovnoj istini. Sâm Gospodin Isus ispričao je usporedbu o sijaču (Mt 13,1-9), gdje veli da se sijalo dobro sjeme te da je žetva na dobrome tlu bila obilna, „negdje stotruko, negdje šezdesetostruko, negdje tridesetostruko“ (Mt 13,8).

U službi za Gospodina djelo sijanja prethodi žetvi („Poljodjelac koji se trudi treba prvi primiti udio od plodova“, 2 Tim 2,6). No nije potreban samo trud, nego i strpljivost, kao što veli Jakov: „Evo, poljodjelac iščekuje dragocjeni plod zemlje i strpljiv je u pogledu njega sve dok ne primi ranu i kasnu kišu“ (Jak 5,7). Kako se lako možemo naći u iskušenju da to zaboravimo te postanemo nestrpljivi li obeshrabreni kada odmah ne vidimo plod!

No postoji i drugo vrlo važno duhovno načelo koje Biblija izvlači iz ove slike: „Ne zavaravajte se; Bog se ne da izrugivati: jer što god čovjek sije, to će i žeti“ (Gal 6,7). Postoje vremena u našim životima kada sijemo, ali će zasigurno doći i vrijeme kada ćemo žeti. Jesmo li sijali za tijelo ili za Duha? Sijanje za tijelo može se na prvi pogled činiti „slatkim“, ali žetva može biti vrlo gorka. Proučavaj život patrijarha Ja-

kova da vidiš neke primjere tog načela. Zbog toga „nemojmo biti mlitavi u činjenju dobra, jer ćemo u svoje vrijeme žeti ako ne klonemo“ (Gal 6,9).

**Za sve postoji doba, i vrijeme za svaku nakanu pod nebom ... vrijeme ubijanja i vrijeme liječenja.**  
(Propovjednik 3,1.3)

Postoji li za kršćanina zaista vrijeme „ubijanja“? Čujmo što Pavao govori u Kološanima 3,5-9: „Umrtvite, stoga, svoje udove koji su na zemlji: bludnost, nečistoću, strasti, zlu požudu i pohlepu, što je idolopoklonstvo ... Ali sada i vi odložite sve ovo: gnjev, srdžbu, opakost, huljenje, a prostotu van iz vaših usta. Ne lažite jedan drugome, budući da ste svukli staroga čovjeka s njegovim djelima.“ U mom životu, dakle, može zaista postojati vrijeme kada je potrebno ubiti ili umrtviti nešto!

Kao kršćani svukli smo staroga čovjeka i njegova djela. No kako u sebi još uvijek imamo staru narav, može se dogoditi da se neka „djela staroga čovjeka“ ponovno pojave u našem životu. Ako je neki od spomenutih grijeha – bludnost (spolni odnos izvan braka), nečistoća (moralna prljavština, primjerice, pornografija), strasti (neobuzdana spolne želje), i zla požuda – postao moj takozvani „omiljeni grijeh“, moraju se poduzeti korjenite mjere. Moraš to „umrtviti“, što može značiti korjenitu promjenu tvojih navika i načina života, primjerice, izbjegavanje određenih okolnosti, promjena u uporabi Interneta itd. Apostol u petome retku upotrebljava snažniji izraz, „umrtviti“, negoli u osmome retku, „odložiti“, jer grijesi navedeni u petome retku mogu postati ovisnost.

Kako je dobro nakon ovih ozbiljnih opomena vidjeti da postoji i vrijeme li-

ječenja. Gospodin zna kada nam je potrebno liječenje naših rana. „Ima takav koji govori kao da mačem probada, a jezik mudrih donosi ozdravljenje“ (Izr 12,18). Mi čak možemo raniti jedan drugoga oštrim riječima, ali kako je blagoslovljeno to što postoje braća i sestre čije riječi donose ozdravljenje.

**Za sve postoji doba, i vrijeme za svaku nakanu pod nebom ... vrijeme rušenja i vrijeme građenja.**  
(Propovjednik 3,1.3)

Ponekad se stare zgrade sruše i na njihovom se mjestu sagrađe nove. No i u duhovnim okvirima su neophodne obje te djelatnosti – svaka u svoje vrijeme. Kad je Bog pozvao proroka Jeremiju, prorokovu zadaću opisao je služeći se s oba ta izraza: „Gle danas sam te postavio nad narode i nad kraljevstva, da iskorjenjuješ, i rušiš, i razaraš, i obaraš, da gradiš i da sadiš“ (Jer 1,10).

Kada neprijatelj pokuša ući među Božji narod, kada pogrešan nauk dobiva sve veći utjecaj, vrijeme je za „rušenje“. Potrebno je pružiti otpor neprijateljevima nastojanjima, a na pogrešne zamisli mora se jasno ukazati da bi se upozorilo Božji narod. No postoji i blagoslovljeno vrijeme „izgradnje“ svetih. To je važna značajka sastanaka crkve, kao što Pavao pokazuje u 1. Korinćanima 14,12: „Nastojte obilovati za izgradnju crkve“; „Neka sve bude učinjeno na izgradnju“ (rd. 26).

Potrebna nam je Gospodinova pomoć i mudrost da bismo znali kada je vrijeme za što i da bismo te djelatnosti provodili na uravnotežen način sukladno Bibliji. Jedna opasnost je da, boreći se protiv pogrešnih naučavanja, budemo toliko zaokupljeni „rušenjem“

da zaboravimo izgrađivati crkvu. No stalna zaokupljenost onime što je negativno nije zdrava za vjernika. Druga opasnost je da budemo toliko zaokupljeni „izgradnjom svetih“ da ne vidimo nikakve opasnosti – dok ne bude prekasno. Bogu hvala što postoji vrijeme za oboje, vrijeme rušenja i vrijeme građenja. Molimo se za sposobnost duhovnog rasuđivanja!

**Za sve postoji doba, i vrijeme za svaku nakanu pod nebom ... vrijeme plakanja i vrijeme smijanja.**

(Propovjednik 3,1.4)

Propovjedniku se život čini poput stalnih naizmjeničnih promjena između vjenčanja i pogreba, između vremena radosti i vremena žalosti. I oboje, zasigurno, jest dio ljudskog života. Postoje vremena kada jedno ili drugo prevladava u našim životima, ili je u našem osobnom iskustvu oboje blisko povezano. I Gospodin Isus je poznao oboje ovdje na Zemlji. Pribivao je vjenčanju (Iv 2) i plakao je na pogrebu (Iv 11).

I apostol Pavao je govorio o jednom i o drugom. U poslanici Filipljanima više

puta govori o radosti: „Konačno, braćo moja, radujte se u Gospodinu“ (3,1; vidi i 1,4.18.25; 2,2.17.28.29; 4,1.4.10). No u istoj poslanici govori i o svojim suzama: „Jer mnogi o kojima sam vam često govorio, i sada vam plaćući govorim, hode kao neprijatelji Kristova križa“ (3,18). Kao vjernici duboko ćemo osjećati i radost i žalost u svom vlastitom životu ili u životima drugih vjernika, no ne na isti način kao oni koji su bez Boga i bez nade u svijetu. A kako je blagoslovljeno ako možemo biti poput Pavla, „suradnici vaše radosti“ (2 Kor 1,24). „Radujte se s onima koji se raduju i plaćite s onima koji plaću“ (Rim12,15).

Što misliš, što je lakše? Možda ne bismo trebali prebrzo odgovoriti na to pitanje. Ako su drugi kršćani u žalosti ili tuguju, ne osjećamo li prirodno sućut prema njima te možemo lako plakati s njima? No što je sa slučajevima kada se kršćani raduju jer im je Gospodin dao blagoslov, ili im iskazao naklonost, koji je meni do sada uskraćivao? Kako je dobro ako se nesebično mogu radovati s drugima.

*Michael Vogelsang  
(nastavlja se)*

# Kršćanska borba (2)

## 5. Borba i pobjeda

Kršćanin koji je tjelesan i spava neće moći izdržati veliku duhovnu borbu: on je već među poraženima. Što je pak vjernik više ispunjen Duhom, tim više će htjeti napredovati u posvećenju i bit će izdržljiviji za podnošenje neprijateljevih napada.

Bog se ne šali s nama. On nas ne bi opskrbio svojim oružjem ako ono ne bi bilo sposobno oduprijeti se protivnikovim udarcima; niti bi nas samo tako gurnuo u borbu ako pobjeda ne bi bila moguća.

Nema položaja u kojem bi se vjernik mogao naći a da ne bi mogao tražiti zaštitu u Božjoj prisutnosti.

Najteži put, to jest onaj koji nas vodi u najžešće borbe, samo je put do pobjede i odmora, put na kojem najviše napredujemo u spoznaji Boga. To je put na kojemu smo u zajedništvu s Bogom – izvorom svake radosti. „Zapečaćeni Duhom svetim“, u Njemu imamo „zalog naše baštine“ (Ef 1,13), predokus vječne i beskrajne sreće.

Duh i Božja riječ su sve što je potrebno za duhovan život. Opskrbljena time, vjera napreduje ojačana ohrabrujućom riječju našega Boga. On za nas u svijetu ima put na kojem nas Sotona ne može dohvatiti. To je put kojim je hodio Isus. Sotona je knez ovoga svijeta, ali postoji božanski put za prolazak ovim svijetom; drugog puta nema. Na tome putu nalazi se Božja sila, a objavljen je u Božjoj riječi.

Stalna navika osuđivanja tijela u onom malom tajna je očuvanja od padova.

Način na koji nas Bog oslobađa od grijeha nije to da nas čini sve jačima i jačima, nego da našeg starog čovjeka čini sve slabijim i slabijim. Možda mislite da je to, zasigurno, neobičan način da nas dovede do pobjede; ali to je Božji način kojim nas on oslobađa od vlasti grijeha. On to ne čini tako da ojača (poboljša) našeg starog čovjeka, nego da ga razapne (Rim 6,6); ne tako da mu pomogne postići „barem nešto“, nego da ga učini potpuno nedjelatnim.

Kršćanin često nastoji zaboraviti svoju slabost; želi je nadvladati, osloboditi je se. Bog, naprotiv, želi da je postanemo svjesni i da je duboko osjetimo; želi da ostanemo u njoj, čak i da je prihvatimo. Kršćanin uzdiše zbog svoje slabosti, ali Krist svoje učenike poučava tome da kažu: „Radije ću se hvaliti svojim slabostima“ (2 Kor 12,9b). Kršćanin to smatra najvećom zaprekom koja ga ometa da živi za svoga Boga; Bog nam pak veli da je to tajna snage i uspjeha. Upravo naša slabost, ako je iskreno priznamo, jest to što nam daje pravo i pristup snazi Onoga koji je rekao: „Dosta ti je moja milost, jer se moja snaga usavršuje u slabosti“ (rd. 9a).

Gospodin ne poništava osjećaj naše slabosti, nego, naprotiv, što je zaista čudesno, ostavlja i razvija u nama osjećaj potpune nemoći te nam istodobno daje svijest velike snage u Njemu. „A to blago imamo u zemljanim

posudama da ta izvanredna snaga bude od Boga, a ne od nas“ (2 Kor 4,7). Slabost i snaga idu ruku pod ruku; ako se povećava osjećaj jednoga, povećava se i osjećaj drugoga, sve dok, naposljetku, ne možemo zajedno s apostolom Pavlom reći: „Jer kada sam slab, tada sam jak“ (2 Kor 12,10).

Prihvatimo vjerom ovaj divan Božji plan: u nama – ništa osim slabosti; u Kristu – svemoć. Ne gledajmo više na sebe, nego jedino na Krista, pa ćemo tada moći reći: „Sve mogu u Onome koji me jača“ (Fil 4,13; JND).

## **6. Padovi i obnova**

Kada je zajedništvo prekinuto, kad smo sagriješili (ne kad smo se pokajali, jer njegovo posredovanje vodi nas do pokajanja), Krist posreduje za nas. Pravednost je uvijek na snazi – naša pravednost – „Isus Krist, Pravednik“ (1 Iv 2,1). Stoga milost djeluje na temelju te pravednosti i krvi koja je pred Bogom – djeluje kao odgovor na zastupanje Krista, koji nas nikada ne zaboravlja i želi nas putem pokajanja vratiti u zajedništvo.

Kad izgubimo zajedništvo s Bogom, naše naravno srce kaže: „Moram to ispraviti prije negoli mogu doći Kristu.“ No On je pun milosti, i mi to znamo, te smo dužni vratiti mu se odmah, onakvi kakvi jesmo, i potom se duboko poniziti pred njim. Samo u njemu i putem njega naći ćemo obnovu svojoj duši.

Kada nam Bog odredi naš položaj, možemo biti sigurni da je on mudro izabrao i da je to spasonosno. Čak i kad si u svojoj ludosti i samovolji sami izaberemo nešto, Bog u svome milosrđu nadvladava našu ludost i čini da naše okolnosti posluže na našu duhovnu dobrobit.

„Ako priznajemo svoje grijehе, vjeran je on i pravedan da nam oprosti naše grijehе i da nas očisti od svake nepravедnosti“ (1 Iv 1,9). Priznanje je, dakle, ono što traži Bog. Kršćanin koji je sagriješio mislima, riječima ili djelima, mogao bi danima i mjesecima moliti za oproštenje pa, svejedno, ne imati sigurnost oprostеnja, koje se temelji na 1. Ivanovoj 1,9. Kada pak iskreno priznamo svoje grijehе pred Bogom, onda je spoznaja o savršenom oprostеnju i savršenom očišćenju isključivo pitanje vjere.

Vrlo je važno da naš unutrašnji život bude održavan na razini sukladnoj našem vanjskom djelovanju, jer nam, u protivnom, prijeti duhovni pad.

Lažna poniznost plod je nevjere i onoga koji je zalutao ili koji je zaostao na začelju zavodi da zauzme položaj niži od onoga koji mu je Bog dao, budući da takav ne poznaje načelo po kojem Bog obnavlja one koji su pali, niti u kojoj mjeri ih obnavlja. Izgubljeni sin molio je da bude primljen kao sluga, ne shvaćajući da, što se tiče njega samoga, na položaj slugе nema nikakva većeg prava negoli na položaj sina, te da bi, s druge strane, bilo nedostojno očeva karaktera postaviti ga u taj položaj. Nije mu preostalo drugo negoli prihvatiti ono što mu je otac htio dati, naime, najuzvišeniji položaj, to jest zajedništvo s njim.

Teže je vratiti se na put blagoslova negoli držati se podalje od zla.

Gotovo ništa ne otvrdnjuje srce više negoli navika priznavanja grijehа bez osjećaja njegove težine.

Ne postoji nikakvo ograničenje božanskog oprostеnja, budući da ne postoji ni ograničenje u okajanju, kao ni u snazi i učinkovitosti krvi Isusa Kristа, Sina Božjega, koja „čisti od svakog

grijeha“ (1 Iv 1,7). Nikakvo ograničenje ne postoji ni u pogledu vrijednosti posredovanja našeg velikog Vrhovnog svećenika, koji „može potpuno (doslovno: do kraja) spasiti one koji po njemu pristupaju Bogu“ (Heb 7,25).

## 7. Posvećenje

Posvećenje se temelji na savršenom i dovršenom djelu pomirenja s Bogom. Kršćanin je u Pismu prikazan kao savršeno posvećen. Posvećenje se vrši putem djelovanja Svetog Duha, koji nam daje novu narav i potpuno nas odvaja od svijeta. Važno je držati tu istinu i smatrati se već posvećenim, jer, u protivnom, praktično posvećenje neće biti ništa drugo doli poboljšavanje naravnog čovjeka; zapravo, bit će svedeno na držanje Zakona.

Kršćanin se u tom slučaju – nakon što se pomirio s Bogom – vraća u dvojbe i nesigurnost, jer, iako je opravdan, ne smatra se spremnim za Nebo. Mišli da njegova prihvaćenost ovisi o njegovom napretku, tako da mu opravdanje ne pruža mir s Bogom. No takvim stavom otkupno djelo je oslabljeno, pa čak i obezvrijeđeno, naravno, u smislu vrednovanja tog djela vjerom u našim srcima.

No mi smo uzeti kao grešnici iz svijeta te smo Svetim Duhom odvojeni da uživamo sve učinkovitosti Kristova djela po Očevom naumu. Posvećenje u nama zbiva se kroz Riječ, bilo na početku, prigodom udjeljivanja života, ili kasnije, u pojedinostima na putu. „Posveti ih istinom; tvoja riječ je istina ... Ja posvećujem samoga sebe za njih, da i oni budu posvećeni po istini“ (Iv 17,17.19). Sveti Duh sve više objavljuje Boga i sve više povezuje srce s njim; istodobno objavljuje Kristovu slavu i sve božanske vrline koje se očituju u

njemu kao čovjeku. On stvara i oblikuje novoga čovjeka u nama, onoga koji je rođen od Boga. Jasno je da zajedništvo s Bogom vodi do najvišeg praktičnog posvećenja.

Je li vaša iskrena želja da rastete u mišlosti i praktičnom posvećenju? Tada pazite da se ne povežete, čak ni samo na jedan sat, s onime što će onečistiti vaše ruke, opteretiti vašu savjest, ožalostiti Svetoga Duha i prekinuti vaše zajedništvo s Bogom. Budite potpuno odlučni suzdržati se od toga svim svojim srcem! Smjesta odustanite od svega što je nečisto, koliko god vas to stajalo; kakav god gubitak mogli imati zbog toga, napustite to!

Nikakav svjetovan dobitak, nikakva zemaljska povlastica ne bi mogla nadomjestiti gubitak čiste savjesti i srca ispunjenog mirom i radošću uslijed neometanog zajedništva s Bogom, našim Ocem, i njegovim Sinom, našim Gospodinom.

Božja svetost je uzvišena misao. Apolutno odvojenje od svakog zla, jer je On apsolutna dobrota, nepromjenjiva čistoća do koje ne može doprijeti nikakva nečistoća, svjetlost koju nikakva tama ne može potamniti; to je svetost, moralno stanje u kojem Bog želi da imamo udio. I zbog toga nas disciplinira, kako bi nas oslobodio od svega što bi moglo ometati rast u radosti uslijed tog položaja koji imamo. Jer u Kristu smo pred Bogom u položaju savršene svetosti: „Sveti i besprijeckorni pred njim u ljubavi“ (Ef 1,4). No on želi da i u našem svakodnevnom životu budemo poput Njega, u moralnom smislu, da naše praktično stanje odgovara onome što on jest.

Što više vjernik ljubi Boga, tim će se više bojati učiniti nešto što Njemu nije po volji. Taj strah, plod ljubavi, istin-

sko je načelo svetog ponašanja: on potiče vjernika da bježi od iskušenja, da se povuče od zla, i to zato što ga ono potiče na užas grijeha.

Mi nikada nemamo ispriku ni za jedan jedini grijeh, bilo djelima ili mislima, jer nam je Kristova milost dovoljna, a Bog je vjeran. Apostol Pavao nam veli da On „neće dopustiti da budemo iskušani iznad onoga što možemo podnijeti“ (1 Kor 10,13).

Iako praktična svetost nije temelj našega spasenja, ona je blisko povezana s radošću spasenja.

Oni koji pripadaju Božjoj crkvi trebaju se ponašati kao sveti: oni nisu samo izbavljeni od krivnje i posljedica grijeha, nego i od činjenja i sile grijeha, kao i ljubavi prema grijehu. Činjenica što su bili izbavljeni krvlju pashalnog janjeta učinila je Izraelce odgovornim za to da iz svoje sredine uklone kvasac – simbol zla.

Pravu spoznaju samoga sebe nikada neću dobiti vlastitim naporima, nego jedino tako da Bogu prepustim brigu da me preispituje.

Suđenje samome sebi jedna je od najvažnijih i najkorisnijih vježbâ kršćanskog života, i svaki bi ozbiljan kršćanin trebao visoko cijeniti sve što ga potiče na to.

Na kršćanina bi se, u duhovnom smislu, uvijek trebao moći primijeniti stih pjesnika koji je za pelikana rekao: „Čak i kad hoda, osjeća da ima krila“. Što više u Kristu, snagom Svetoga Duha, promatramo božanski karakter i shvaćamo snagu našeg odnosa s Bogom, nužno ćemo biti svetiji u djelovanju. U stanju svetosti u koje je vjernik uveden nema napredovanja, ali ima i treba biti napredovanja u vrednovanju, iskustvu i praktičnom očitovanju te svetosti.

Isti križ koji nas je doveo iza zavjese, izveo nas je iz tabora. Krist je bio istjeran, a i mi s njim; on je primljen u Nebo, a i mi s njim. Nije li milost to što možemo biti izvan svega onoga što je odbacilo našega Gospodina i Učitelja? Svakako da jest; i što više upoznajemo Isusa, tim više ćemo znati da smo moralno izbavljeni od „sadašnjeg opakog svijeta“ i tim više ćemo biti zahvalni kada, zajedno s Njim, nađemo svoje mjesto izvan svega toga.

Znamo da nam je opravdanje udijeljeno na temelju Kristova djela i da se za nj ne zahtijeva nikakvo naše djelo. No kad je u pitanju posvećenje, onda mislimo da ono ovisi o našim vlastitim naporima. Znamo da smo oproštenje primili tako što smo se pouzdali u Gospodina, no ipak mislimo da ćemo izbavljenje od grijeha postići tako da sami nešto činimo. Bojimo se da, ukoliko ništa ne činimo, nećemo ništa ni postići. Nakon što smo iskusili spasenje, opet se javlja naša stara navika da „nešto činimo“ te opet započinjemo djelovati vlastitim naporima. A Božja riječ nam kaže: „Dovršeno je“ (Iv 19,30). On je na križu dovršio sve za naše oproštenje i on će u nama ostvariti sve za naše izbavljenje. Bog je uvijek i u svemu onaj koji djeluje. „Bog je taj koji izvodi u vama ...“ (Fil 2,13). Bog želi učiniti sve, jer njemu treba pripasti sva slava. Ako bismo mi učinili neki dio, pripao bio nam i dio slave; no sva slava treba pripasti Bogu, i zato on izvršava čitavo djelo od početka do kraja.

Srce se raduje kad zna da će sâm Krist od nas učiniti sve što on želi da bude-mo.

Dobro je svaki se dan upitati: „Kojе me misli zaokupljaju? Čime se bavim? Kojа su tajna promišljanja i planovi

moga srca? Očekujem li hranu za svoju dušu od Duha ili od tijela? Jesu li moje želje odozgo ili odozdo?“

Za kršćanina je na njegovu životnom putu jedino važno to da za svoje življenje ima Božje odobravanje, to jest da je u skladu s Njegovom suštinskom naravi i Njegovim nepromjenjivim osobinama.

Svatko tko je osjetio tjeskobu nečiste savjesti, neće se olako zaprljati. Čista savjest je predragocjeno blago da bi ga se olako moglo odreći; onečišćena savjest je pretežak teret da bi ga se olako moglo prihvatiti.

Vjernik je već sada očitovan i on se toga ne boji. U slavi će mu biti očitovani svi Božji putovi s njim iz prošlosti, ali Bogu je on očitovan već sada; njegova savjest je već sada preispitivana u svjetlu. Tako misao o „Kristovom sudištu“ (2 Kor 5,10) ima posvećujuću snagu za sadašnjost.

Jasno je da „oni koji su u tijelu, ne mogu ugoditi Bogu“ (Rim 8,8). Bogu hvala, vjernik nije „u tijelu“ nego „u Duhu“ (Rim 8,9). On je potpuno izašao iz svoga stanja u starom stvorenju i uveden je u novo stvorenje, gdje moralni grijesi ne mogu opstati. Točno je da on još uvijek ima staru narav, ali ima i sretnu povlasticu da je smije smatrati mrtvom te živjeti u stalnoj snazi novog stvorenja, gdje je „sve od Boga“ (2 Kor 5,18).

Ovo je kršćanska sloboda:

- sloboda za kretanje u svim smjerovima tog lijepog stvorenja, gdje se ne može naći nikakav trag zla;
- sveta sloboda za življenje u svetosti i čistoći pred Bogom i ljudima;
- sloboda za koraćanje uzvišenim stazama osobne svetosti, koje su obasjane sjajnim zrakama Božjeg lica.

To je „kršćanska sloboda“. Sloboda je, dakle, ne počiniti grijeh, nego okusiti nebesku slast života u istinskoj svetosti i moralnoj uzvišenosti.

Sjedinjenost s Kristom je tajna života bez grijeha, jer „grijeha u njemu nema“ (1 Iv 3,5).

Vjera treba živjeti iz dana u dan i ne baviti se ni sa čime drugim osim sadašnjim trenutkom. Ako vjerujemo da nas Isus u sadašnjosti može sačuvati od svakog prijestupa, to je dovoljno; idimo naprijed s uvijek novim povjerenjem. Umjesto da nas padovi i grijesi obeshrabre, oni će poslužiti kao poticaj da ponovno i s više žara tražimo snagu i spas u Kristu. Na tome putu možemo napredovati tako da se potpuno predamo u Božje ruke da nas on sačuva od grijeha i pomogne da ustrajemo u vjeri.

Posvećenje je usklađenost naših osjećaja i misli i, sukladno tome, našeg ponašanja – s Bogom i njegovom voljom.

## 8. Patnja

Panja je korisna za to da naučimo razumjeti i utješiti druge.

Naš Bog zna da nam bolna iskazivanja njegove očinske stege, dok prolazimo kroz njih, ne mogu biti na radost. Ako ne bismo osjetili njegovu stegu, ako ona ne bi proizvela tugu, kakva bi uopće bila njezina svrha? Kršćanin nije stoik koji ponosno prkosi boli. On osjeća udarce, ali on poznaje ruku koja ih daje te čeka blagoslovljeni ishod koji će proizići iz toga: „mironosni plod“ praktične pravednosti (Heb 12,11), praktično ostvarenje one svetosti koje smo dionici (rd. 10).

Kad bi nebo uvijek bilo vedro, a staza uvijek ravna, vjernik ne bi dovoljno dobro poznao Boga s kojim ima

posla; znamo, naime, kako je ljudsko srce sklono izvanjski mir smatrati Božjim mirom.

Kad se odmaramo na okolnostima, namjesto da se odmaramo na Gospodinu, on nas na neki način pohađa i uzdrma naše lažne oslonce. Često vjerujemo da je neki put ispravan zato što je bez teškoća, i obratno. To je velika zabluda. Put poslušnosti često je najveći izazov tijelu i krvi. Kad je Pavao bio pozvan u Makedoniju, gotovo prvo na što je naišao bio je zatvor u Filipima.

Put do kraljevstva vodi kroz patnju, muku i nevolje; ali, Bogu hvala, vjeron možemo reći: „Patnje sadašnjega vremena nisu vrijedne usporedbe s budućom slavom koja će se objaviti u nama“ (Rim 8,18). I opet: „Jer nam malenkost naše nevolje donosi mnogo obilnije i vječno breme slave“ (2 Kor 4,17). I naposljetku: „Dičimo se mi i u nevoljama; jer znamo da nevolja stvarno postojanost, postojanost prokušanost, a prokušanost nadu“ (Rim 5,3-4). Velika je čast i istinska povlastica to što smijemo piti iz čaše našeg Učitelja i što se smijemo krstiti njegovim krštenjem; da u sretnom zajedništvu s Njim prođemo putem koji izravno vodi u našu slavnu baštinu. I Baštinik i subaštinici stižu u tu baštinu stazom patnje.

Što smo sličniji Gospodinu, više ćemo trpjeti s njim; i što je dublje naše zajedništvo s njim u njegovim patnjama, to dublje će biti naše zajedništvo s njim u slavi.

Zapamtimo da patnja za Krista nije ropski jaram, nego povlastica; ne kruti zakon, nego izraz milosti. „Jer vama je zbog Krista dano kao milost, ne samo u njega vjerovati, nego i za njega trpjeti“ (Fil 1,29). Osim toga, istin-

ska tajna patnje za Krista je u tome da se naši osjećaji sve više usredotočuju u njemu. Što više volimo Isusa, tim više ćemo se držati blizu njega; a što smo bliže njemu, tim vjernije ćemo ga nasljedovati; što ga vjernije nasljedujemo, tim više ćemo trpjeti za njega.

Kada smo u kušnji, nikada nemojmo zaboraviti da ono što nam je potrebno nije promjena naših okolnosti, nego pobjeda nad samim sobom.

Stvarnost naše ljubavi prema Bogu, našeg povjerenja u njega, naše ovsnosti o njemu, nikada se ne pokazuje bolje negoli u nevoljama i poteškoćama. Stoga, ohrabrimo se! Budući da nam je otkriven smisao naših nevolja, prihvatimo ih s radošću znajući da one izražavaju svu ljubav našega Oca, koji želi da sudjelujemo u njegovoj svetosti.

Prihvatiti nasljedovanja Krista ne znači zakloniti se od kušnjâ i svih nevolja u životu od kojih bismo najradije pobjegli. Kako možemo očekivati život bez moralnog i fizičkog stradanja u svijetu u kojemu je Krist žrtvovao svoj život?

Isus je toliko trpio ovdje na Zemlji! Hodio je putem odricanja i križa, a oni koji žele biti njegovi učenici ne mogu za sebe očekivati ništa drugo. Ali dano im je obećanje, jednostavno, lijepo i dovoljno: „Ja sam s vama u sve dane“ (Mt 28,20). „Kad kroz vode prolaziš, ja ću biti s tobom, i kroz rijeke, one te neće preplaviti; kada kroz oganj hođaš, nećeš izgorjeti“ (Iza 43,2). Oni neće izbjeći vatru ni duboke vode, ali s Kristom se neće utopiti ni izgorjeti.

Ako Bog smatra korisnim to da nas zadesi neka nevolja, ili je čak on pošalje, ona dolazi iz ruke koja nikada ne čini greške i koja pripada srcu čija je ljubav savršena.

Bog nikada nije obećao da će kršćanin izbjeći životne kušnje i provjere, ali je obećao da će s iskušenjem dati i izlaz, kao i potrebnu snagu da se može izdržati (1 Kor 10,13). Što je veća naša slabost, tim više se očituje njegova snaga.

Samo onaj koji je primio „prve plodove Duha“ (Rim 8,23) zna za istinsko uzdisanje u sebi; samo onaj koji već ovdje sudjeluje u Kristovoj smrti i u njegovu uskrsnuću može reći da „patnje sadašnjega vremena nisu vrijedne usporedbe s budućom slavom“ (rd. 18). U kršćaninu će neizrecivo uzdisanje, očekivanje i nada doseći svoj vrhunac, jer u njega je Duh položio prve plodove novog stvorenja. Ta u nadi je kršćanin spašen (rd. 24). Prisutnost njegova Boga je prisutnost u odsutnosti; njegov mir je mir u borbi; njegova radost je radost u suzama; upravo pod križem spoznao je uskrsnuće.

Ponos koji nastoji nijekati patnju i stoička otpornost na patnju ne priliče nam. Tako, naime, naše duše neće biti dovedene Bogu, nego će, naprotiv, ostati zadržane na udaljenosti od njega. Kad priznamo bol i potpunu bezizlaznost, postajemo prisniji s Bogom, koji nam želi i može pomoći kada sva svoja očekivanja stvarno položimo u Njega.

Ako je Krist između naših srdaca i patnje, namjesto da se patnja isprije-

či između naših srdaca i njega, otkrit ćemo da je patnja najbolje mjesto koje na Zemlji možemo zauzeti, jer nas, u tome slučaju, sva naša patnja dovodi bliže Kristu.

Mi bismo uvijek najradije plovili punim jedrima s povoljnim vjetrom, ali tako se ne postaje dobrim mornarom. Ako svim srcem želimo živjeti u Božjem strahu te odlučno poslušati Božju riječ, bit ćemo, prije ili kasnije, podvrgnuti provjeri. Bog će se pobrinuti za okolnosti kroz koje ćemo pokazati je li nam zaista, prije svega, stalo do Gospodinovih prava, njegovih probitaka i njegove slave – jesmo li vjerni ne samo na riječima, nego i „djelom i istinom“ (1 Iv 3,18). Te provjere ponekad mogu prouzročiti i velike patnje, koje slamaju naša srca i oslabljuju nam tijelo. A mi pak smo, nažalost, tako slabi da izdržimo takve provjere i na djelu pokažemo da se bojimo Gospodina i želimo mu biti vjerni! No on to zna. „Zna on građu našu; spominje se da smo prah“ (Ps 103,14). Kakve li milosti!

Teže je radovati se u Gospodinu kad smo u blagostanju negoli kad smo u nevolji, jer nevolja nas tjera k njemu.

*Marc Tapernoux*

*(Iz knjige „Ukorijenjeni i utemeljeni u Njemu“)*

# Biblijske slike i simboli

## ***Sunce***

Sunce, koje je Bog stvorio četvrtog dana stvaranja kao „veliko svjetlilo da vlada danju“ (Post 1,16), sa svojom svjetlošću i topline predstavlja jedan od osnovnih uvjeta života na Zemlji. Stoga ono i u stvarnom i u prenesenom značenju zauzima značajno mjesto u Božjoj riječi, kao što to vidimo u Jakovljevu životu, kojemu je „zašlo“ sunce kad je napustio zemlju Kanaan te mu ponovo „izašlo“ kad je na svom povratku prešao preko Penuela (Post 28,11; 32,32 <31>). I sâm Bog je u Psalmu 84,12 <11> nazvan „sunce i štit“, to jest svjetlost života i zaštita od opasnosti.

U proročkom jeziku sunce je simbol proslavljenog Sina čovječjega, koji će vladati kad nastupi njegov dan, nakon što prođe noć njegove odsutnosti. Već Malahija 3,20 <4,2> najavljuje ga kao Sunce pravednosti za one koji se boje Gospodinova imena. U NZ-u se sunce više puta spominje u svezi s Gospodinom Isusom kao Sinom čovječjim (Mt 17,2; Otk 1,16; 10,1). Kad je Saul iz Tarza pred vratima Damaska bio doveden do obraćenja putem svijetlosti „sjajnije od sunca“, smijemo u tome vidjeti naznaku da se Gospodin njemu kao izabranoj posudi objavio ne samo kao proslavljeni Sin čovječji, nego i kao Sin Božji (Dj 26,13; usp. 9,20).

Na drugim mjestima u proročkim knjigama sunce je općenit simbol najviših zemaljskih ili svjetskih sila (Iz 13,10; 24,23; Otk 6,12; 8,12).

## ***Mjesec***

Prigodom stvaranja svijeta Bog je načinio „veliko svjetlilo da vlada danju i malo svjetlilo da vlada noću“ (Post 1,16). Već u staro doba je obilazak Zemlje oko Sunca (to jest prividan obilazak Sunca) označavao jednu godinu, dok su Mjesečeve mijene služile kao osnova za računanje razdoblja od jednog mjeseca. U Izraelu je mlad Mjesec označavao početak jednog godišnjeg mjeseca, do čije se sredine svjetlost Mjeseca pojačavala, a od sredine do kraja umanjivala. Poznato je da Mjesec nema vlastitu svjetlost, nego noću odražava svjetlost Sunca, koje tada nije vidljivo. Stoga je on prikaz izvedenog autoriteta ili vladavine, dok je Sunce najviši izvor nebeske svjetlosti i nebeskog autoriteta u svemu stvorenom. Božansko svjetlo ranije se trebalo odražavati u izraelskom narodu, a sada u Crkvi (usp. Post 37,9; Pj 6,10). Mjesec pod nogama Žene u Otkrivenju 12,1, koja je prikaz Izraela, ukazuje na nadmoćnost tog naroda nad drugim autoritetima (Pnz 28,13).

## ***Zvijezde***

Zvijezde su bile stvorene zajedno sa Suncem i Mjesecom (Post 1,14-19) da obasjavaju Zemlju i služe za snalaženje u prostoru. Stoljećima su se putnici, osobi-

to moreplovci, služili zvijezdama za određivanje svog položaja noću. U Bibliji je među mnogim zvijezdama najvažnija „Betlehemska zvijezda“, koju su vidjeli mudraci na Istoku i koja je išla pred njima te se zaustavila na mjestu na kojem se rodio Spasitelj svijeta (Mt 2). Sâm Gospodin, koji ponovno dolazi, zvijezda je Danica. Ogroman broj zvijezda nije još bio poznat ljudima u biblijsko doba, ali im je ipak služio za opis bezbrojnog mnoštva, osobito za veličinu izraelskog naroda (Post 15,5; Pnz 1,10). U proročkom jeziku zvijezde su često prikaz podređenih sila (Suci 5,20; Iz 13,10; 14,13; Dan 8,10; Otk 12,4).

Svjetlost zvijezda upotrebljava se i kao prikaz kršćanskog svjedočanstva vjere. Pavao Filipljanima piše da oni svijetle „kao svjetlila u svijetu“, kako bi u tami duhovne noći nosili riječ života (Fil 2,15). Nasuprot tome, lažni vjernici, koji su se ušuljali među istinske vjernike, nazvani su „zvijezde lutalice, za koje se čuva najcrnija tama zauvijek“ (Jd 13). Namjesto da šire svjetlo božanske istine i ljubavi te ukazuju na put života, oni odvođe ljude u zabludu! Neka bi sva Božja djeca od „Oca svjetlila“ primila snagu i volju za živo i jasno svjedočanstvo za Njega i Njegovog Sina!

*Arend Remmers*  
(Iz knjige „Biblische Bilder und Symbole“)